

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/186/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912208030
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912208030.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35724803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36613843, proti odporkyni A. Y. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V.-R., Y. XX, zastúpenej JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42176778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A o zaplatenie sumy 921,52 eur s prísl., na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 31. 01. 2013, č. k. 14C/92/2012 - 112, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi 694,06 eur s príslušenstvom a vo výroku, ktorým návrh na zaplatenie istiny 227,46 eur s príslušenstvom zo sumy 22,96 eur zamietol, ako aj vo výroku, ktorým rozhodol o trovách konania, p o t v r d u j e .

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 71,11 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že:

„I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 694,06 Eur spoločne s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 694,06 Eur od 23.06.2010 až do zaplatenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Návrh navrhovateľa v časti týkajúcej sa sumy 227,46 Eur spoločne s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 22,96 Eur od 23.06.2010 až do zaplatenia s a

z a m i e t a .

III. Návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania s a z a m i e t a .

IV. Odporkyňa je p o v i n n á nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 94,- Eur, ktoré je povinná zaplatiť spoločnosti TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. - zástupcovi navrhovateľa na účet č. 2330318758/0200, VÚB, a.s., VS: 1871255061, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že odporkyňa relevantným spôsobom uznala svoj dlh voči navrhovateľovi vo výške 717,02 eur, pričom v čase uznania tento dlh ešte nebol premlčaný. Uznanie vykonané odporkyňou čo do sumy 149,37 eur súd neakceptoval, nakoľko predmet uznania špecifikovaný ako „prísľušenstvo pohľadávky podľa zmluvy a náklady na inkasné konanie“ je potrebné považovať za neurčitý právny úkon vzhľadom na jeho nejasnosť. Prvostupňový súd pritom prihliadol aj na výpoveď odporkyne na pojednávaní dňa 31. 01. 2013, v ktorej priznala, že dohodu a uznanie zo dňa 18. 05. 2010 podpísala a pamätá si na to. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto prvostupňový súd považoval vznesenú námietku premlčania v časti týkajúcej sa žalovanej sumy vo výške 717,02 eur za nedôvodnú a v časti týkajúcej sa sumy 204,50 eur (predstavujúcej rozdiel medzi žalovanou sumou 921,52 eur a relevantne uznanou sumou 717,02 eur) za dôvodnú. V súvislosti so sumou 204,50 eur súd konštatoval, že premlčacia doba uplynula dňa 13. 06. 2010 (nakoľko uznanie dlhu zo dňa 18. 05. 2010 sa jej netýkalo, pričom navrhovateľ podal návrh na súd až dňa 12. 06. 2012. Obranu odporkyne spočívajúcu v tvrdení, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, prvostupňový súd považoval za dôvodnú v časti týkajúcej sa sumy 22,96 eur. Poukázal na ustanovenie paragrafov o úvere podľa § 4 ods. 2, 3 a 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého musí zmluva obsahovať dojednanie o úrokoch a poplatkoch, a tiež o sankciách za porušenie zmluvy, pričom veriteľ nesmie od spotrebiteľa požadovať úroky alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Predložená úverová zmluva však vôbec neobsahovala údaj o povinnosti odporkyne platiť pôvodnému veriteľovi konkrétne úroky a poplatky čo do výšky a dôvodu (a to ani uvedené v histórii transakcií), a preto súd na nich nemôže prihliadať. Navrhovateľ v konaní v tomto smere nepredložil žiadny taký dôkaz, z ktorého by vyplývalo oprávnenie pôvodného veriteľa uplatňovať si predmetné (vyúčtované) úroky a poplatky voči odporkyni. Vzhľadom na uvedené súd konštatoval, že ak odporkyňa na základe úverovej zmluvy vyčerpala z peňažných prostriedkov pôvodného veriteľa sumu 1 802,43 eur a vrátila sumu 1 108,37 eur, tak jej trvá povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zostatok vo výške 694,06 eur. Rozdiel oproti uznanej sume 717,02 eur vo výške 22,96 eur bol vedľajším účastníkom v mene odporkyne úspešne namietaný, a preto ho odporkyňa nie je povinná navrhovateľovi uhradiť. Potom prvostupňový súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie istiny vo výške 694,06 eur predstavujúcej zostatok neuhradeného úveru a zároveň v časti žalovaného nároku vo výške 227,46 eur návrh navrhovateľa zamietol vrátane úrokov z omeškania prináležiacich ku sume 22,96 eur.

Proti rozhodnutiu sa odvolala odporkyňa s tým, že žiadala, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania. Rozhodnutie prvostupňového súdu podľa jej názoru je založené na nesprávnom právnom posúdení veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav. Má za to, že prvostupňový súd zrejme neprihliadol na tú skutočnosť, že v rámci posudzovaného právneho vzťahu vystupuje navrhovateľ nepochybne v postavení dodávateľa a odporkyňa v postavení spotrebiteľa. Súd nedostatočne aplikoval, resp. neaplikoval príslušné ustanovenia spotrebiteľských zmlúv § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne neaplikoval zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa na predmetnú vec. Poukázala na tú skutočnosť, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku zo dňa 18. 05. 2010 je formulár, ktorý vopred pripravil navrhovateľ ako veriteľ pre odporkyňu, a odporkyňa ako dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Súd musí podrobiť každú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú navrhovateľ uzatvára, kontrole v zmysle § 153 ods. 3 O. s. p. pri náležitej aplikácii relevantných spotrebiteľských predpisov. Dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ich právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Ako neprijateľné, sú obe zmluvné podmienky obsiahnuté vo formulári dohody absolútne neplatné. Poukázal na ust. § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z. z. Uzatvorenie dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle tohto ustanovenia paragrafu, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom boli využité omyl a lesť v snahe dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Jednostranné predĺženie premlčacej doby na strane navrhovateľa bez súčasného predĺženia premlčacej doby k nárokom spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia je neprijateľnou zmluvou podmienkou, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku je kombináciou právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy. Je to formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, prípadne osobu prístupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho

obsah. Tento formulár obsahuje právne úkony uznania dlhu, prípadne pristúpenia k záväzku a právne úkony pri dohode o splátkach záväzku a dohode o uzatvorení rozhodcovskej doložky. Vzhľadom k predformulovanému obsahu dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. Spotrebiteľ chcel splátky, avšak musel podpísať celý formulár, pričom ani len netušil význam toho, čo podpisuje. Uznanie práva (§ 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka), resp. uznanie dlhu (§ 558 Občianskeho zákonníka) ani akýkoľvek iný zabezpečovací resp. iný právny inštitút nie je možné zneužívať a sanovať ním, či zastierať neplatné zmluvné dojednanie, o to viac, ak sa tak deje masovo za použitia nekalých obchodných praktík, ako sa o to pokúšal navrhovateľ.

K odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ. Uviedol, že pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú odporkyňou, tak pôvodný veriteľ vypovedal zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty dňa 21. 05. 2007. K uzatvoreniu dohody o uznaní záväzku došlo dňa 18. 05. 2010, čiže v čase plynutia riadnej premlčacej lehoty. Na základe uvedeného nárok navrhovateľa v čase uzatvorenia dohody o uznaní záväzku nebol premlčaný. K dohode o uzatvorení splátkového kalendára o uznaní záväzku uviedol, že predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Tým, že odporkyňa podpísala dohodu, prejavila svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jej záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jej postavenie pri žiadosti o úver. Nemožno mať potom pochybnosti o platnosti uznania predmetného záväzku s odporkyňou alebo o jeho súlade s dobrými mravmi. Navrhovateľ má za to, že odporkyňa po tom, čo sa oboznámila s obsahom dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. K podpisu nebola žiadnym spôsobom donútená. Navrhovateľ žiadal rozsudok prvostupňového súdu ako správny potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Odvolanie odporkyne odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty zo dňa 20. 04. 2006, ktorú uzavrel právny predchodca navrhovateľa Všeobecná úverová banka, a. s. v právnom postavení veriteľa s odporkyňou ako dlžníčkou, je zmluvou uzavretou podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Preto bolo potrebné považovať predmetnú zmluvu za zmluvu podliehajúcu režimu Obchodného zákonníka, ktoré napriek povahe tzv. absolútneho obchodu je zmluvou typovou podľa § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Postúpením pohľadávky sa povaha predmetnej právnej veci ako spotrebiteľskej nezmenila, dôvodne preto okresný súd skúmal, akým spôsobom vznikla dohoda o splátkach a uznaní záväzku, či tieto úkony urobil spotrebiteľ na základe primeraných informácií, aby mu bol zrejmý dôsledok vyhlásenia zachyteného v dohode o splátkach a uznaní záväzku. Okresný súd k priebehu jednania a podpisu dohody o splátkovom kalendári a uznaní záväzku správne vypočul odporkyňu, ktorá sa na pojednávaní konanom dňa 31. 01. 2013 k podpísaniu uvedenej dohody o uzatvorení splátkového kalendára o uznaní záväzku vyjadrila s tým, že dohodu a uznanie zo dňa 18. 05. 2010 podpísala a pamätá si na to. Vedela o akú dlžobu ide. Predmetnú listinu podpísala, pretože v tom čase mala ponuku na zamestnanie a bola si istá, že bude vedieť zarobiť peniaze aj na splácanie tohto jej dlhu. Dohodnuté splátky však naďalej neplatila, nakoľko sa nezamestnala. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že písomné uznanie záväzku odporkyňou je platným právnym úkonom, pretože spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti. Odporkyňa svojím podpisom uznala existujúci nárok, k podpisu Dohody nebola žiadnym spôsobom donútená, čo potvrdila aj vo svojej výpovedi v predmetnom konaní. Uznanie má za následok prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatie plynutia novej štvorročnej premlčacej doby podľa § 407 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty uzatvorená medzi predchodcom navrhovateľa a odporkyňou zo dňa 20. 04. 2006 je zmluvou o úvere upravená ust. § 497 až 507 Obchodného zákonníka, a teda je tzv. absolútnym obchodným, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom. Samotné zmluvné strany si v uvedenej zmluve uviedli, že

ich vzťah sa spravuje podľa § 269 ods. 2 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. V zmysle § 261 ods. 4 Obchodného zákonníka, sa akcesorické záväzky spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomu režimu podriadený hlavný záväzok. Vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy sa preto spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Odvolaací súd však na rozdiel od prvostupňového súdu aplikoval na uvedenú zmluvu potom ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko vzťah medzi účastníkmi konania vzhľadom na uzatvorenú zmluvu medzi predchodcom navrhovateľa a odporkyňou je tzv. absolútnym obchodom a spravuje sa Obchodným zákonníkom.

Zmluvou o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a Obchodným zákonníkom má povahu vzťahu všeobecného právneho predpisu (*lex generalis*) a osobitného právneho predpisu (*lex specialis*). Inštitút premlčania je komplexne upravený v Obchodnom zákonníku (§ 387 až 408), preto pri zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka (tak ako v tomto prípade) je potrebné na posúdenie premlčania aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Úprava premlčania nie je otázkou, ktorá smeruje k ochrane spotrebiteľa. Odlišne ustanovená dĺžka premlčacej doby v Občianskom a Obchodnom zákonníku je len výsledkom rozdielnych legislatívnych procesov, z ktorých však žiadny nesmeruje k ochrane slabšej zmluvnej strany (spotrebiteľa). Premlčanie pôsobí voči obojstranným stranám rovnako. Z komplexnej úpravy premlčania obsiahnutej tak v Občianskom ako aj Obchodnom zákonníku nemožno len niektoré ustanovenia považovať za výhodnejšie pre spotrebiteľa. Ak by súd prijal argument, že pre spotrebiteľa je výhodnejšia právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku, pretože tam upravená všeobecná premlčacia doba je oproti všeobecnej premlčacej dobe upravenej v Obchodnom zákonníku kratšia, mohlo by ísť o výhodu spotrebiteľa len v tom prípade, keď je spotrebiteľ v postavení dlžníka. Keby bol spotrebiteľ v postavení veriteľa, potom by logicky kratšia premlčacia doba jeho výhodou nebola. V zmysle čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, za ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa treba považovať také, ktoré chránia slabšiu zmluvnú stranu proti silnejšej, t. j. také, ktoré upravujú vzťah dvoch subjektov vo výrazne nerovnovážnom postavení. Musí ísť teda o také ustanovenia, ktoré boli prijaté priamo na ochranu spotrebiteľa alebo ustanovenia, ktorých charakter je taký, že zámerným spôsobom chránia slabšiu zmluvnú stranu (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 25. 02. 2010 sp. zn. 32Cdo/3337/2010). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ Obchodný zákonník v ust. § 387 až 408 obsahuje kogentnú a ucelenú úpravu premlčania, tak na vzťahy vymedzené v ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka (podľa posledného znenia Obchodného zákonníka § 261 ods. 6 písm. d)) je potrebné na posúdenie premlčania uplatnených nárokov aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku nebola prijatá za účelom ochrany spotrebiteľa. Dátum výpovede zmluvy o úvere nebol medzi účastníkmi konania sporný. Dôsledkom výpovede zmluvy o úvere bol vznik práva veriteľa požadovať od dlžníka vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov v zmysle § 504 Obchodného zákonníka. Toto právo vzniklo pôvodnému veriteľovi dňa 12. 06. 2007, od kedy podľa § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka začala plynúť štvorročná premlčacia doba podľa § 397 Obchodného zákonníka. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa písomne uznala svoj záväzok podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 18. 05. 2010 došlo k prerušeniu premlčacej doby a začatiu plynutia novej štvorročnej premlčacej doby (§ 407 ods. 1 Obchodného zákonníka). V čase uznaní záväzku dlžník nemusí mať vedomosť o tom, že právo je premlčané, aj tak nastanú účinky uznaní záväzku. Pokiaľ si teda navrhovateľ podal návrh na súd dňa 12. 06. 2012 jeho návrh nie je premlčaný, a preto námietka vznesená odporkyňou ako aj vedľajším účastníkom ohľadom premlčania nie je dôvodná.

Správne potom okresný súd neakceptoval námietku premlčania zo strany odporkyne a zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy vo výške 694,06 eur z titulu zostatku neuhradeného úveru a v časti žalovaného nároku vo výške 227,46 eur návrh navrhovateľa zamietol vrátane úrokov z omeškania

prináležiacich ku sume 22,96 eur. Tu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia a v tomto smere ohľadom výpočtu priznanej sumy v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie prvostupňového súdu. Odporkyňa sa dostala do omeškania so splnením peňažného záväzku, preto je povinná okrem istiny, z nezaplátenej sumy zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške ustanovenej podľa predpisov obchodného práva, teda s poukazom na ust. § 369 Obchodného zákonníka, a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti prvej splátky v zmysle dohody o splátkovom kalendári a uznaní záväzku, tak ako to žiadal navrhovateľ.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní mal navrhovateľ plný úspech, uplatnil si trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 71,11 eur s DPH. Odvolací súd priznal navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia z hodnoty 694,06 eur, ktorá bola predmetom odvolacieho konania. Základná sadzba za jeden úkon teda predstavuje 51,45 eur za vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 13. 08. 2013, režijný paušál vo výške 7,81 eur, DPH čo predstavuje 11,85 eur. Trovy právneho zastúpenia teda spolu predstavujú sumu 71,11 eur, ktoré je odporkyňa povinná uhradiť v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.